

B2006.BS.HC-915/2005
MAD2006.1228

Et spildevandsanlæg etableret af et sogneråd og gennem tiden vedligeholdt af kommunen måtte anses som et offentligt spildevandsanlæg, hvorfor kommunen ikke var berettiget til at opkræve tilslutningsafgift.

1.1.7 Spildevand - 1.6.1 Spildevand - 2.3.1 Prøvelse mv.

Sagen angik, om et spildevandsanlæg skulle anses som offentligt, og om der derfor ikke skulle betales tilslutningsbidrag. Et sogneråd tog oprindeligt initiativ til at kloakere landsbyen Kelstrup. Der blev ved etableringen taget stilling til, at tilslutning til kloaknettet skulle ske efter forhandling med sognerådet. Der blev ikke opkrævet tilslutningsafgift. Fra 1985 betegnede kommunen kloakledningen som privat i spildevandsplanen. Kommunen besluttede, at etablere et nyt kloaksystem i Kelstrup, som var færdigt i 2002, og kommunen, der betragtede den hidtidige kloakledning i Kelstrup som privat, opkrævede tilslutningsgebyr fra 2003. En række borgere i Kelstrup afviste, at kommunen kunne opkræve tilslutningsgebyr, da den hidtidige kloak måtte anses som offentlig. Uanset udpanningsadgang for forfaldne gebyrer valgte kommunen at anlægge sag mod de ca. 35 lodsejere. Kommunen gjorde gældende, at den oprindelige kloak fra 1936 blev etableret som privat kloak i henhold til den dagældende lovgivning, og at kommunen undersøgte forholdene nærmere i 1985, da man ved lovgivning blev pålagt at udarbejde en spildevandsplan, hvoraf fremgik, at kloakledningen i Kelstrup var privat, hvorfor borgerne i Kelstrup slap for at betale vandafledningsbidrag. Det forhold, at kommunen i en række tilfælde havde hjulpet borgerne, når der var problemer med afløbene i området, kunne efter kommunens opfattelse ikke føre til, at kommunen havde overtaget ansvaret for anlægget. Borgerne gjorde gældende, at Sognerådet i 1936 havde behov for at dræne den kommunale vej gennem Kelstrup, hvorfor kloakeringen blev etableret på offentligt initiativ. Sognerådet besluttede at tilslutning til kloakeringen skulle ske efter forhandling med sognerådet, hvilket blev taget som udtryk for, at kloakanlægget var offentligt. Det forhold, at sognerådet ikke tog stilling til vedligeholdelsespligten, var efter borgernes opfattelse udtryk for, at der var tale om et offentligt anlæg, idet en sådan stillingtagen ville have været naturlig, hvis der var tale om et privat kloakanlæg. Retten lagde vægt på, at det af sognerådsprotokollen fremgik, at den oprindelige kloakering blev etableret på grundlag af sognerådets initiativ og beslutning, hvorfor det måtte lægges til grund, at det oprindelige kloakeringsanlæg i Kelstrup var offentligt. Med henvisning til kommunens vedligeholdelse af anlægget måtte det tillige afvises, at anlægget siden havde ændret status, hvorfor kommunen ikke var berettiget til at opkræve tilslutningsgebyr.

Retten i Slagelses dom afsagt den 16. august 2006 i sag nr. BS HC-915/2005

Slagelse Kommune
mod
Nielsen
og
35 andre grundejere

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen vedrører hvorvidt sagsøger har været berettiget til at opkræve tilslutningsbidrag i anledning af, at sagsøger i 2001-2002 foretog of-

fentlig kloakering i Kelstrup, eller er afskåret herfra, fordi de sagsøgte allerede var tilsluttet offentlig kloak.

Sagsøgerens påstand er:

Hver af de sagsøgte 1, 6-8, 14-17, 19, 20 (for så vidt angår Kildemarksvej 18), 21-24 og 26 tilpligtes at betale sagsøger kr. 42.482,50 med tillæg af rente 1% pr. påbegyndt måned efter forfaldsdato den 29. december 2003, indtil betaling sker.

Sagsøgte 2 tilpligtes at betale kr. 39.687,50 med tillæg af rente 1% pr. påbegyndt måned efter forfaldsdato den 29. december 2003, indtil betaling sker.

Sagsøgte 3, 9-11, 20 (for så vidt angår Kildemarksvej 20) og 25 tilpligtes at anerkende, at Slagelse Kommunes opkrævning af tilslutningsbidrag er lovlig og gyldig.

Sagsøgte 4 og 5 tilpligtes at betale hver kr. 25.489,50 med tillæg af rente 1% pr. påbegyndt måned efter forfaldsdato den 29. december 2003, indtil betaling sker.

Sagsøgte 12 tilpligtes at betale kr. 22.729,50 med tillæg af rente 1% pr. påbegyndt måned efter forfaldsdato den 29. december 2003, indtil betaling sker.

Sagsøgte 13 tilpligtes at betale kr. 39.581,50 med tillæg af rente 1% pr. påbegyndt måned efter forfaldsdato den 29. december 2003, indtil betaling sker.

Sagsøgte 18 tilpligtes at betale kr. 39.559,50 med tillæg af rente 1% pr. påbegyndt måned efter forfaldsdato den 29. december 2003, indtil betaling sker.

Sagsøgtes påstand er frifindelse.

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Oplysningerne i sagen

Der er fremlagt kort over de forhold vedrørende afledning af spildevand i Kelstrup by, som eksisterede før kloakeringen i 2001. Kortet er udarbejdet af Jul Fjerring i 1991.

Der er udarbejdet ekstrakt i sagen side 1- 426.

Der er enighed om, at det kan lægges til grund, at ingen i Kelstrup for den nye kloakering er blevet opkrævet vandafledningsafgift.

De under sagen afgivne forklaringer er i deres helhed gengivet i retsbogen.

Flemming Cortzen har blandt andet forklaret, at han har været ansat som afdelingsleder i Slagelse Kommune siden 2000 med området spildevand, miljø og kommunale bygninger under sig. Han har deltaget i etableringen af et nyt kloaksystem i Kelstrup. Det var på spildevandsplanen, da han tiltrådte i 2000, og der var også afsat økonomi, og derfor gik man i gang med projektet. Han deltog i et borgermøde i november 2000, og der blev fra borgernes side givet klart udtryk for, at man anså anlægget for offentligt, og at der derfor ikke skulle betales tilslutningsbidrag. Det blev besluttet, at der skulle laves en separering, således at der blev lavet en særskilt spildevandsledning og en særskilt regnvandsledning. Årsagen til regnvandsafledning var yderligere, at der skulle afledes vand fra vejene, og gadekæret løb over. Kelstrup ligger i et "hul", og derfor var det rimeligt at sørge for afledning, også af regnvand. De nye ledninger blev lagt nogenlunde i det gamle forløb efter drøftelse med de berørte grundejere, og anlægget var færdigt i foråret 2002. Man begyndte at opkræve tilslutningsbidrag i december 2003, og man opkrævede også, omtrent fra samme tidspunkt, vandafledningsafgift, som aldrig tidligere havde været opkrævet i Kelstrup. Da han i 2000 skulle overveje det eksisterende anlægs status, tog han udgangspunkt i den spildevandsplan, der forelå, og de medarbejdere i Teknisk Forvaltning, som han konsulterede, Christian Müller og Preben Thomsen, gav ham informationer, der medførte, at han og teknisk forvaltning ikke var i tvivl om, at anlægget i Kelstrup var privat. Efter at sagen kom op, har man ledt i alle arkiver og søgt efter landvæsen-skendelser og gennemgået byggesager for at underbygge, om anlæggets

status var privat. I den forbindelse har man fundet opkrævning vedrørende en tilbygning på Bildsøvej 81, og vedrørende Bildsøvej 79 har man konstateret, at der er opkrævet et tilslutningsbidrag, som efterfølgende er tilbagebetalt. Han blev overrasket over at finde disse oplysninger vedrørende Bildsøvej 81 og Bildsøvej 79.

En indbetaling på 50 kr. fra Lis Nielsen har man ikke kunne rubricere, hvad vedrørte, hverken ved gennemgang af ejendomsskattebilletter eller andet. Vedrørende hans redegørelse, sagens bilag ekstraktens side 388, erklærer han, at han har skrevet i samråd og med assistance fra Jørgen Hvidt fra Miljøplan, som har et indgående kendskab til kloakforhold. Jørgen Hvidts konklusion var, at han ikke var i tvivl om, at anlægget i Kelstrup var privat.

Jørgen Frandsen har blandt andet forklaret, at han købte sin ejendom, Bildsøvej 98, i 1959. På daværende tidspunkt lå bygningerne til landejendommen på den østlige side af Bildsøvej, det nuværende Bildsøvej 81. I 1963 byggede han på vestsiden af Bildsøvej. Under byggeriet, spurgte han den daværende Stillinge Kommune om, hvor han kunne tilslutte sin kloak. Henrik Jacobsen anviste ham en brønd ved Bildsøvej, markeret på kortet ved DK-7.36. Han betalte efter tilslutningen et tilslutningsbidrag på 300 kr. Han deltog ikke i mødet på Slagelse bibliotek den 13. maj 1985. Han deltog derimod i et møde i juni 1991. Det var et møde, som var kommet i stand, fordi beboerne havde undret sig over, at Jul Fjerrings medarbejdere gik og undersøgte den eksisterende kloak. Han erindrer ikke, at den eksisterende kloaks status blev diskuteret, og han interesserede sig ikke for spørgsmålet, da han regnede med, at det af ham betalte tilslutningsbidrag betød, at han ikke ville komme til at betale yderligere tilslutningsbidrag, hvis der blev etableret en ny kloak. De fik på mødet af kommunens medarbejdere at vide, at kloakken ikke var i forsvarlig stand, og at kommunen ville foretage en kloakering i løbet af 90'erne. I tiden derefter foretog beboerne sig intet, men ventede på kommunen. Han deltog herefter i et møde den 2. november 2000, hvor man fik forelagt et projekt. Han fremførte på det tidspunkt, at han mente, at den eksisterende kloak var offentlig. Christian Müller fra kommunen sagde, at det måtte han så dokumentere. Efterfølgende fandt han sin kassebog og tog en kopi af siden, der viste betaling af 300 kr., og han gik på lokalarkivet og fandt udskrifter fra sognerådsprotokollen, som han fandt af betydning, og han tog kopi af disse og afleverede til Malene på kommunen. Særlig en bemærkning i protokollen om at yderligere tilslutning kun kunne ske efter forhandling med sognerådet, mente han betød, at det var en offentlig kloak.

Vedrørende gadekæret erklærer han, at det efter hans mening ikke kan løbe over og ud på Bildsøvej, da Bildsøvej ligger højere end gadekæret og højere end arealet vest for gadekæret, og derfor mener han ikke, at den rodskæring, som er omtalt på bilag side 208, har haft nogen effekt på problemet med vand fra gadekæret. Den oversvømmelse, der er sket på Bildsøvej, skyldes efter hans opfattelse, at gadebrønden, der er placeret mellem gadekæret og Bildsøvej, og som havde tilløb til gadekæret har været stoppet, og efter forskellige utjenlige afhjælpningsforsøg har Rødstensgården etableret en forbindelse mellem brønden og gadekæret og efter det, har der ikke været problemer.

Hans kendskab til, hvem der er tilsluttet, vedrører hovedsageligt ledningen, der forløber langs Bildsøvej og vest for Bildsøvej. Ledningen, der krydser Kildemarksvej øst for Bildsøvej, kender han intet nærmere til, og det er muligt, at der er ejendomme, som ikke var tilsluttet. Han har aldrig bedt kommunen foretage vedligeholdelsesarbejder og har heller ikke tilkaldt kommunen i anledning af problemer med afledningen fra sin ejendom, hvilket skyldes, at den ligger "sidst på ledningen" ud mod afledningen. Han er ikke blevet pålagt at deltage i en tømningsskema fra 1991, uagtet det af BBR-meddelelsen for hans ejendom fremgår, at der er 2 septiktanke. Han ved ikke, hvem der har tilkaldt amtet de gange, der har været oversvømmelser ved gadekæret på Bildsøvej, og han har ikke personligt observeret, at kommunen har

foretaget vedligeholdelsesarbejder på det gamle kloaksystem. Han har aldrig betalt vandafledningsafgift.

Carsten Berg har blandt andet forklaret, at han har boet på Bildsøvej 87 i 18 år. Han ejer også Bildsøvej 85. Han arbejder til daglig i København. Han deltog i et møde i 1991, hvor kommunen fortalte, at kloaksystemet i Kelstrup var i en ringe forfatning. Han har på sin ejendom haft et tilstoppet afløb på sin gårdsplads, som førte ud til en samlebrønd i hans indkørsel. Han har kunnet rense det ved hjælp af en rensefjeder. Samlebrønden i indkørslen tager vandet fra flere ejendomme, blandt andet Bildsøvej 93 og 91, og der har 2 gange været tale om en tilstopning, hvor han har tilkaldt kommunen, og han har én gang været til stede, da kommunens folk kom, blandt andet Preben Thomsen, som han kender. De foretog en spuling, hvorefter systemet fungerede, og han har ikke fået nogen regning herfor. Han var ikke til stede den anden gang, men der er også foretaget et eller andet, som medførte, at afløbet fungerede. Derudover har der været et problem med, at dækslet, der lå i hans indkørsel, sank. Han ringede til teknisk forvaltning, og en dag han kom hjem, var det repareret. Dækslet var i niveau med indkørslen, og der var lagt nyt asfalt. Han har ikke fået regning herfor. Foreholdt gengivelsen på side 209 om tømning af bundfældningstanken erklærer han, at hvis det er hans septiktank, der ligger på gårdspladsen, der er tale om, er det korrekt, at den bliver tømt, men han har ikke viden om, hvorvidt der er spulet samtidig. Fra den tank er overløbet ført ud til samlebrønden i hans indkørsel. Han er aldrig blevet opkrævet vandafledningsafgift.

Ivan Andreassen har blandt andet forklaret, at han har boet i Kelstrup fra 1984 på Bildsøvej 93. Han har haft problemer med sit afløb, og fra en lille rensebrønd skal vandet føres til den samlebrønd, der ligger ud for Carsten Bergs ejendom. Han har én gang konstateret, at afløbet til Carsten Berg var stoppet. Han ringede derfor til teknisk forvaltning, og efter 1 time kom der et par mand. De startede på hans ejendom, men han opfordrede dem til at begynde ved Carsten Bergs samlebrønd. De lofede dækslet og spulede derfra, og lige pludselig var der aftræk og afløb fra hans lille rensebrønd. Han er sikker på, at det var folk fra kommunen, der kom og udførte arbejdet, og han har aldrig fået nogen regning, hvad han heller ikke forventede. Han fik i 1988/89 indlagt vand, men ikke etableret toilet. Der var et gammeldags das.

Carsten Andersen har blandt andet forklaret, at han har boet på Bildsøvej 91 fra 1. januar 1992. Der fører en kloakledning fra hans stuehus til en brønd, der ligger lidt tættere på Bildsøvej, og som også tager afledning fra nr. 95. Derfra føres den op gennem et knæk og hen til samlebrønden ved Carsten Bergs ejendom. På et tidspunkt, da vandet sejlede ved hans ejendom, fordi den ligger lavest, kontaktede han teknisk forvaltning, og de kom og fandt, at problemet var i knækket ved Bildsøvej. Der blev spulet, men det løste ikke problemet. Efterfølgende kom de og rodskar på Ib Andreassens ejendom, og efter den rodskæring var der aftræk fra hans ejendom til samlebrønden ved Carsten Berg. Han har aldrig modtaget nogen regning for den spuling og rodskæring, der blev foretaget, og som løste problemet med afløb fra hans ejendom.

Han deltog i mødet i 2000, hvor beboerne hævdede, at kloakken var offentlig, hvilket kommunens folk afviste.

Thomas Andersen har blandt andet forklaret, at han købte ejendommen Bildsøvej 102 i 1999. Efter 3-4 måneder fik han problemer med aftræk fra sit toilet. Han ringede til teknisk forvaltning, der oplyste, at det nok var hans septiktank, der var fuld. Han blev overrasket, fordi der i alle salgspapirerne stod, at der var offentlig kloak. Kommunens folk kom og tømte hans septiktank med en slamsuger, og de fortalte ham, at kloakken ikke var offentlig. Han henvendte sig til ejendomsmægleren, der oplyste, at han havde oplysningen fra kommunen. Han har herefter under en sag mod kommunen indgået forlig, hvor de har erkendt, at der var givet en fejlagtig oplysning om offentlig kloak, og han har fået en erstatning, men han fik ikke oplyst af kommunen, at man planlagde snarlig kloakering. Derfor følte han sig noget ført bag

lyset, da han deltog i mødet i 2000, hvor han fik at vide, at man ville etablere en offentlig kloak, og han ville blive afkrævet tilslutningsbidrag.

Finn Schou Larsen har som vidne blandt andet forklaret, at han har været forvaltningsdirektør i fællesforvaltningen i Slagelse Kommune, indtil han blev pensioneret 1. maj 2004. På grund af debat og kritik blev han bedt om at undersøge, om der var momenter, der burde frem i sagen om kloakeringen i Kelstrup, og en sådan undersøgelse har han foretaget fra omkring årsskiftet 2003-2004, indtil til sin fratrædelse. Han har eftersøgt i arkivmateriale, om der var noget, der belyste sagen, og i den forbindelse har han fundet dokumenter fra kommunesammenlægningen i 1970, hvor der fra Stillinge Kommune var diverse materiale, herunder opgørelse over aktiver og passiver, der var overdraget, heriblandt var der værdiansættelse af kloakker. Han mener, der var 2 poster, der henførtes hertil, men han husker ikke den præcise tekst og kan ikke sige, om det var kloakker i Kelstrup eller andre steder i den gamle Stillinge Kommune.

Carsten Brandt har som vidne blandt andet forklaret, at han var teknisk chef i Slagelse Kommune fra 1969 til 1994. I forbindelse med et lovkrav om, at der skulle laves en samlet spildevandsplan, satte man Jul Fjerring i gang med opgaven, og deres konklusion i 1975 var, at Kelstrup var et offentligt anlæg. Da man gik dybere ind i sagen og fandt nogle papirer fra sognerådsprotokollen, hvoraf fremgik, at da ledningen i vejen, som var en kommunevej, skulle laves, blev der indgået en aftale med nogle grundejere, som fik lov til at slutte sig på ledningen mod betaling. Derfor ændrede man opfattelse til, at det var et privat anlæg. Det var ligeledes amtets opfattelse, da de skulle godkende spildevandsplanen, at anlægget i Kelstrup var privat. Spildevandsplanen blev vedtaget i kommunen i 1980, men der gik nogen tid, før den blev godkendt endelig af amtet.

Foreholdt notat fra møde den 20. december 1983 side 256, erklærer han vedrørende bemærkningen om, at Slagelse Kommune ikke ønsker at godkende eksisterende kloakanlæg, at det skyldtes, at man, hvis man godkendte, uden at der forelå en landvæsenskommissionskendelse, som var forudsætningen for, at et anlæg blev betegnet som offentlig, kunne risikere, at man alligevel ville betragte det som en anerkendelse af, at det var offentlig. Vedrørende et møde i 1985 husker han ikke, om der var borgere fra Kelstrup til stede, men det fremgår ikke af referatet.

Vedrørende en beregning af kloakbidrag i sagens bilag side 106 i ekstrakten forklarer han, at det var en bådforretning, der blev etableret med et større udstillingslokale, og der var ved en fejl i byggesagsafdelingen blevet opkrævet tilslutningsbidrag, men da han fik forelagt sagen, resolverede han, at det skulle tilbagebetales, da der var tale om en privat kloak. Foreholdt side 98 vedrørende zonetilladelse erklærer han, at i 1981 var spildevandsplanen vedtaget, og ifølge den var anlægget at betragte som privat, og det er årsagen til, at det fremgår, at ejendommen ikke kan tilsluttes kloak, men at der skal etableres samletank, indtil offentlig kloakering sker. Vedrørende et borgermøde i 1991 deltog han og forelagde et forslag til kloakering. Det blev diskuteret, om det var rimeligt at pumpe spildevand til rensning i Slagelse, og der blev talt noget om et rodzoneanlæg. Betalingsspørgsmålet blev også drøftet, og han mener, at det er et udtryk for, at man betragtede det som et privat anlæg, idet det ikke ville være et tema, hvis anlægget i forvejen var offentlig. På det tidspunkt bestod bidrag af en vandafledningsafgift og en tilslutningsafgift ifølge betalingsvedtægten, men der var planer om ændringer, således at man ville slette tilslutningsbidraget for at undgå diskussioner, om et anlæg i forvejen var offentlig eller privat. Disse overvejelser førte i øvrigt til, at betalingsvedtægten i 1993 blev ændret således, at man fik slettet tilslutningsbidraget, og der blev tale om et lettere forhøjet vandafledningsafgiftsbidrag. Den betalingsvedtægt blev på ny ændret i 1997, fordi ministeriet gjorde indsigelser over Slagelse Kommune og andre kommuners frie fortolkning af reglen om, at der

skulle være begge typer bidrag, men at størrelsen blev fastsat af kommunen. Adspurgt om kommunen har foretaget vedligeholdelse af anlægget i Kelstrup erklærer han, at vejen var amtets, og det, der var på grundene, blev betragtet som tilhørende de enkelte grundejere, men han kan ikke udelukke, at kommunen som en service har foretaget enkelte vedligeholdelsesarbejder. Adspurgt af de sagsøgte advokat og foreholdt referatet på side 414, hvorefter Joost skulle have fået den besked af Gunner Hemmingsen, at anlægget var offentligt, erklærer han, at det efter hans opfattelse er en klar administrativ fejl, hvis Gunner Hemmingsen har sagt sådan, idet man på det tidspunkt i 1980 efter hans erindring betragtede anlægget som privat. Foreholdt side 405, hvorefter kommunens advokat anfører, at man i perioden fra 1962 til 1984 har anset anlægget for offentlig, erklærer han, at han mener, at tvivlen var bortvejret inden 1984, omkring 1980/1981, og han var i 1980 ikke i tvivl om, at det var privat.

Vedrørende mødet i 1991 som udelukkende var med deltagelse af Kelstrupborgere mener han, at der forelå et færdigt projekt, hvorefter der i 2 etaper skulle etableres kloakering i Kelstrup, og det var et endeligt projekt, som var parat til forelæggelse for byrådet, men ved forelæggelsen omprioriterede byrådet, således at man besluttede at iværksætte kloakering i Kirke Stillinge før end i Kelstrup. Omkring tidspunktet for borgermødet i 1991 var der overvejelser om at slette tilslutningsbidraget, og det mener han, at de deltagende blev orienteret om, og at der derfor ikke blev nævnt noget beløb for eventuel tilslutning.

Supplerende adspurgt forklarer vidnet, at der i princippet var 2 private kloaksystemer i Kelstrup. Det der fulgte Bildsøvej, som var en amtsvej, og så den ledning, der er markeret på kortet omkring Krogen og Kildemarksvej. Ledningen dér afvandede den kommunale vej og førte ind over nogle private grunde, og det er muligt, at man i forbindelse med problemer med afledning af vand fra vejen også har foretaget vedligeholdelse/rensning af det, der førte ind over grundene.

Vedrørende Bildsøvej har han ikke kendskab til, hvilken vedligeholdelse amtet har foretaget, men det er sædvanligt, at man jævnligt renser rendestensbrønde op, da de fyldes med grus og andet.

Preben Thomsen, har blandt andet forklaret, at han har været ansat i Slagelse kommune siden 1981. Han kørte med slamsuger, indtil han i 1996 fik ansvaret for drift af kloakker. Han er aut. kloakmester. I perioden fra 1981 til 1991 har han været i Kelstrup og tømt vejbrønde. Vejbrøndene ved Kildemarksvej ved møddingen var stoppet på et tidspunkt, og han har spulet dem. Han ved, at der af en anden er blevet opsat en ny vejbrønd. Afledningen fra vejbrøndene gik gennem kloakledningen, der efter hans opfattelse kun er et dræn, der forløber fra Kildemarksvej til Skibbækrenden. Generelt bliver vejbrønde på de kommunale veje suget op 2 gange årlig. Udover vejbrøndene har han på et tidspunkt, hvor Jul Fjerring var ved at foretage en forundersøgelse på opfordring fra Slagelse Kloakservice, der ikke selv havde redskaber til at rodkære, foretaget en rodkæring på strækningen fra Bildsøvej mod vest fra gadekæret og videre. Han har som led i tømningsordningen været ved Bildsøvej 91, og på et tidspunkt har han spulet en kort ledning fra huset til en brønd nogle meter derfra. Han har opfattet anlægget i Kelstrup som et dræn og som et privat anlæg, og det er også det, han har fået at vide fra sine overordnede i Slagelse Kommune.

Niels Jørgen Eriksen har blandt andet forklaret, at han i 28 år har været ansat i Slagelse Kommune som vejmand. Vedrørende Kelstrup har han deltaget i forskellige arbejder. Han har været med til at undersøge ledningen, der løber langs gadekæret. De tog dækslet af og så, at der var en del rør, der var fyldt med rødder, og at det ikke kunne hjælpe noget at foretage spuling, før der var sket rodkæring. Den episode ligger ca. 15 år tilbage. Vedrørende Kildemarksvej har han på grund af, at der altid stod vandpytter omkring ved en mødding, været med til at lægge nye rør og 3 nye rendestensbrønde. Han fandt en brønd, der kunne aflede gennem en gammel ledning. Den brønd renoverede de også, og for at sikre at ledningen kunne tage vandet, rensede de

nogle brønde længere fremme, dvs. brønden, der er markeret på kortet ved Kildemarksvej 22, og brønden, der er markeret DK-7.36. Efter oprensning af de 2 brønde trak ledningen vandet fra vejbrøndene på tilfredsstillende måde. På Bildsøvej ved nr. 87 har han været, fordi de var blevet tilkaldt på grund af et defekt brønddæksel. De kikkede på det, men da det efter hans opfattelse lå ved vejen, som er amtets, foretog de sig intet men kontaktede amtet, og han mener, at amtet har repareret dækslet. Ved den gamle Brugs, Bildsøvej 79, har han været tilkaldt også for 10-15 år siden, fordi der var vand i kælderens. Der forelå ingen tegninger, så de var ikke klar over, hvad vej vandet afledtes, og det skulle de først finde ud af. Herefter har de tilkaldt Rødstensgården, der kom og spulede. Det viste sig, at problemet særlig var omkring ejendommen, der ligger på hjørnet af Bildsøvej og Kildemarksvej. Vedrørende rendestensbrøndene ved Kildemarksvej forklarer han supplerende, at der blev lagt nye PVC-rør og etableret 3 nye rendestensbrønde, der alle blev tilsluttet den eksisterende gamle brønd og ledning. Foreholdt forklaringen på side 194 om at der gentagne gange har været oprensning på ledningen, erklærer han, at han kun har været med én gang, men han kan ikke udelukke, at andre fra kommunen har været der. Foreholdt forklaringen side 208 vedrørende Bildsøvej ved Brugsen og hvorfor de var derude, når det var en amtsvej, erklærer han, at han "fra oven" fik besked på at køre derud, og så kikkede de på det og udførte reparationen ved at tilkalde slamsugeren, der kom og spulede. Han mener, at det var Müller og Adolf, der gav ham beskeden.

Bent Adolf, har blandt andet forklaret, at han siden maj 1969 har været ansat i Slagelse Kommune. Han er driftsassistent og har vejområdet under sig. Han har én gang været i Kelstrup vedrørende gadekæret. Han blev sendt derud af Christian Müller for at spule, vist nok fordi afløbet fra gadekæret til Skibbækrenden ikke fungerede. Han konstaterede, at ledningen var fyldt af rødder, og han bestilte Sydvestsjælland til at foretage rodkæring. Herefter og efter de havde rensset brønden og afløbet, fungerede det. Vedrørende Bildsøvej 79 har han været sendt derud af Müller, fordi Bådcentret var ved at drukne. Han sagde, at det ikke var deres problem men amtets, men Müller beordrede ham og sagde, at man ikke kunne lade manden drukne. De foretog spuling og TV-inspektion og konstaterede, at der ud for Kildemarksvej 31 var et problem med mange rødder i ledningen, men de fik afhjulpet problemet midlertidigt, således at der var aftræk fra Bådcentret. Herefter ringede han til amtet og sagde, at det var deres problem, og han fik en uforskammet bemærkning om betalingen om, at hvis Slagelse Kommune var så fattige, kunne de sende regningen til amtet. Det gjorde han. Han mener, at den episode er for 4-5 år siden. Han husker ikke noget om, at de spulede eller havde arbejde ved en stikledning ind til Kildemarksvej 31. Foreholdt side 207 om at han normalt ville blive tilkaldt, erklærer han, at i Kelstrup ville han kun blive tilkaldt til de veje, der var kommunale og ikke til problemer omkring Bildsøvej, der er amtlig. Forevist side 200 erklærer han, at det var den regning, han fremsendte til amtet efter det arbejde, de havde udført fra Bådcentret.

Volmer Christensen har blandt andet forklaret, at han i et par og tyve år har været ansat i Slagelse Kommune. Han har kørt slamsuger i hele perioden. Han kører ud, når han får besked på, hvor han skal køre hen. I Kelstrup har han spulet en ledning ved Bildsøvej. Det var, fordi en køkkenbrønd var stoppet, og han spulede fra brønden placeret på Bildsøvej 93 og hen til knækket og spulede derfra til det næste knæk og på ny hen til brønden med dækslet udfør nr. 87. Han mener, at han har været et par gange på samme strækning, men kan ikke præcis huske hvornår, men ordren til at gøre det fik han fra Jørgen Thomsen. Han har yderligere foretaget spuling af en ledning ved Bådcentret, hvor han ligeledes blev sendt ud. Det var fordi, der var vand i kælderens. I første omgang fik de spulet hele strækningen fra Bådcentret og hen til den brønd, der er markeret på kortet DK-7.91, men det var kun en midlertidig afhjælpning, og det blev besluttet, at der skulle laves TV-inspek-

tion, og han var på ny derude inden TV-inspektionen for at "trække ledningen ren".

Adspurgt om han havde spulet stikledningen ind til Kildemarksvej 31, erklærer han, at det kan godt være, vi lige har taget stikledningen med, når vi nu var der.

Adspurgt af de sagsøgte advokat om hvor mange gange han har været ved ledningen ved Bildsøvej 93, erklærer han, at det har nok været et par gange.

Torben Sørensen har blandt andet forklaret, at han var ansat i Slagelse Kommune fra 1996 til 2002 og kørte som medhjælper på slamsugeren. De første 2 år kørte han ikke med Volmer, men det gjorde han derefter, og han har sammen med Volmer været ude i Kelstrup og udført spuling på ledningen, markeret med grønt på kortet. Først skulle de finde en brønd og spule op til den næste, og han markerer på kortet, at han mener, de spulede fra det første knæk op mod Bildsøvej. Han har derudover været i Kelstrup og udført spuling på ledningen, markeret med gult på kortet. Først skulle de finde brønden og derfra spule til den næste, og han husker, at de kom op til den brønd, der ligger ved den nuværende bilforretning. Derudover har han været i Kelstrup og været med til at rense rendestensbrønde for sandfang m.v.

Christian Vedel Müller har blandt andet forklaret, at han har været i Slagelse Kommune fra 1970 til 2003. I den seneste del som afdelingsleder med primært kloak og vandløb men også vej, park og renovation under sig. I starten af sin ansættelse arbejdede han under Hemmingsen, der var afdelingsleder, og de talte jævnligt sammen. Da han selv overtog ansvaret som afdelingsleder, satte han sig ind i forholdene, og blandt andet vedrørende Kelstrup har han fundet frem til, at der ikke var nogen kendelse, og derfor ikke noget offentligt kloaksystem. I en spildevandsplan fra 1986 har han set det nævnt som et privat anlæg og som følge heraf har han behandlet ledningerne i Kelstrup efter vandløbsloven, således at ansvaret for eventuelle brud m.v. var brinkejerens. Det var i det væsentlige amtet for så vidt angår ledninger langs amtsvejen Bildsøvej og vedrørende de øvrige veje, som var kommunale, var det Slagelse Kommune, der var brinkejer. Når grundejere ringede, fordi der var problemer, sendte han normalt folk derud, for det meste slamsugeren, for at finde ud af, hvad problemet bestod i, og hvad der var opstrøms og nedstrøms, og når de alligevel var derude var det ofte nødvendigt, for at finde ud af hvor problemet var, at foretage en spuling, og hvis det løste problemet, foretog man ikke yderligere.

Adspurgt om der havde været sendt folk ud i forbindelse med vand i kælderens hos Bilen og Båden, erklærer han, at han kan sagtens have sendt nogen derud, og hvis de har løst problemet, har der ikke sket mere, men det er også sket, at de efterfølgende har sendt en regning, hvis de har udført arbejde, som vedrørte amtets anlæg som brinkejer.

Vedrørende gadekæret husker han, at der var noget med et træ, og at der blev givet besked om, at det skulle rodkæres. Han antog, at der var afløb fra gadekæret til Skibbækrenden. Han har ikke fundet nogen papirer om en drænledning ved Kildemarksvej, markeret på kortet med den pink farve. Han erindrer ikke noget om, at han har sendt folk ud til at udføre arbejde ved Bildsøvej ved ledningen markeret med grøn farve. Når han har sendt slamsuger ud, skyldes det, at han har betragtet det som en myndighedsopgave at lokalisere fejlen, og det er sket, at der også er sendt regninger til grundejere, men det husker han ikke. For det meste var det problemer i ledninger, der løb i enten kommunens eller amtets vej. Det var nødvendig for ham at have undersøgt, hvor fejlen var for at kunne give eventuelle påbud. I forbindelse med forundersøgelse til planer om en egentlig kloakering i Kelstrup har der været folk ude for at konstatere om og i hvilket omfang, der kunne ske genbrug af de eksisterende ledninger, som han fortsat opfattede som omfattet af vandløbsloven.

Adspurgt af sagsøgte advokat om han ved hvorfor Jul Fjerring i bilag til spildevandsplanen har karakteriseret anlægget som kommunalt, erklærer han, at det ved han ikke.

Jørgen Thomsen, har blandt andet forklaret, at han har været ansat i Slagelse Kommune fra 1985 til 2002 og fra 1996 som sektionsleder i spildevandsanlægsafdelingen, som på det tidspunkt også overtog kommunens slamsuger, der skulle køres som en forretning. I Kelstrup havde der været en kommunal tømningsordning, som var udliciteret i 1995, og overtaget af et firma i Frederikssund. Det fungerede ikke så godt, og han har derfor nogle gange forbarmet sig, hvis borgere fra Kelstrup har ringet og haft problemer med afledning fra deres septiktanke til de gamle drænledninger. Han havde i øvrigt af Christian Müller fået at vide, at man ikke havde noget at gøre med drænledninger og afløb i Kelstrup, der var et privat anlæg, hvilket også fremgik af den spildevandsplan fra 1986, som han var i besiddelse af. Afledningen i amtsvejen, Bildsøvej, havde kommunen ikke ansvar for. Vejbrøndene i kommunevejene blev tømt hvert forår, og det er muligt, at man i den forbindelse for at sikre afløb herfra har spulet drænledninger. Det foregik ved, at de 2 slamsugere blev lejet ud til vejafdelingen.

Vedrørende Bildsøvej 93 husker han ikke i dag, om han har sendt slamsugere derud, men han vil ikke udelukke, at det er sket. Hvis der er sket ekstra tømning af septiktanke, vil der normalt blive sendt en regning. Han husker, at der har været flere henvendelser fra lejerner i det, der kaldes forsamlingshuset, om at der ved regnskyl løb vand ned til deres ejendom. Sådanne henvendelser er altid blevet henvist til amtet, da det var amtet, der havde vejen. Han har på et tidspunkt modtaget besked fra teknisk forvaltning om at undersøge en drænledning, markeret på kortet som lyserød for at se, om den kunne bruges som afløb i tilfælde af kloakering for regnvand ud til Skibbækrenden.

Leon Nielsen har blandt andet forklaret, at han har været ansat ved Vestsjællands Amts Vejvæsen siden 2004 med arbejdsopgaver med blandt andet tilsyn med afvanding og grøfter. Amtet foretager hvert efterår efter løvfald en brønd sugning af alle vejbrønde og har som ansvarsområde at sørge for, at vandet fra amtsvejene kan afledes. Hvis der går drænledninger under en amtsvej, er det også amtets ansvar, at der er passage der. Hvis afledning af vand fra vejene sker gennem kommunale spildevandsledninger, betaler amtet et tilskud til kommunen, og det er tilfældet for så vidt angår Kelstrup efter kloakeringen der.

Vedrørende et dæksel ud for Bildsøvej 87 erklærer han, at han ikke har kendskab til udskiftning af et sådan dæksel. Da det efter hans opfattelse er en spildevandsbrønd, ville amtet heller ikke have påtaget sig at udskifte det. Han har sammen med sin kollega, Ole Henriksen, undersøgt, om der foreligger regninger, idet amtet overgiver eventuelle opgaver til en entreprenør, og sådanne regninger er ikke fundet.

Lis Nielsen har blandt andet forklaret, at hun siden 1976 har boet i Kelstrup på Kildemarksvej 24. Via købmanden er hun kommet i kontakt med Erik Larsen, der var en ældre mand, som boede på Bildsøvej 93, og som trissede lidt rundt. Gennem ham lærte hun hans søster at kende, og søsteren bad hende holde lidt øje med Erik Larsen, så han ikke blev udnyttet. På et tidspunkt kom Erik Larsen med et girokort, som han bad hende betale. Det var fra Slagelse Kommune, og der stod "rest kloak". Erik fortalte, at Tine, hans søster, havde sagt, at da han boede der, skulle han sørge for betaling, og hun har for ham betalt girokortet på posthuset. Hun mener, det var omkring 1980/81, i hvert fald inden Erik kom på plejehjem i 1983.

Hun deltog i et møde i 1991, hvor hun blev uvenner med én fra Jul Fjerring, der viste foto af kloaksystemets tilstand. Hendes nabo på Bildsøvej 79, der lige havde bygget en hal på 300 m² blev meget opbragt, da der blev fortalt, at tilslutningsbidrag til den planlagte kloak ville blive opkrævet i forhold til ejendommens m² antal.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har i sit påstandsdokument gjort gældende, at:

Vedr. alle sagsøgte:

Sagsøgers krav udspringer af, at sagsøger i 2001-2002 foretog offentlig kloakering af landsbyen Kelstrup og i fortsættelse heraf opkrævede tilslutningsbidrag i 2003. De sagsøgte gør gældende, at de allerede var tilsluttet offentlig kloak, og at de derfor ikke skal betale tilslutningsbidrag.

Sagsøger støtter sit krav på, at den gamle kloak i Kelstrup, der blev etableret i 1936, blev etableret som en privat kloak i henhold til dagældende lovgivning, L128/1907.

Dette fremgår af:

1907-lovens § 52

at beslutningen blev truffet ved aftale mellem de daværende grundejere samt Stillinge Kommune som vejmyndighed, og

at kommunens økonomiske del af projektet alene angik afdræningen af vejen.

I en periode -1962-1984 - handlede man i Stillinge og Slagelse Kommune i nogle situationer ud fra den fejlagtige opfattelse, at kloakken i Kelstrup var offentlig. Der er imidlertid ikke i årene mellem 1936 og 1984 truffet nogen regelret beslutning om, at anlægget i Kelstrup skulle overgå fra privat til offentligt anlæg.

Anlæggets status blev afklaret som led i arbejdet med Slagelse Kommunes første spildevandsplan, der blev godkendt i 1985. Det fremgår klart af Tillæg 1 til spildevandsplanen (bilag 54), at anlægget i Kelstrup var privat.

Siden 1985 er den gamle kloak i Kelstrup konsekvent blevet betegnet som privat i Slagelse Kommunes spildevandsplan.

I relation til lov om miljøbeskyttelse § 30, stk. 7, udgør den gamle kloak i Kelstrup således ikke et anlæg, hvor kommunalbestyrelsen har ansvaret for anlæggets drift og/eller vedligeholdelse.

Denne klassifikation har bevirket, at borgerne i Kelstrup i alle årene frem til slutningen af 2003 er sluppet for at betale det vandafledningsbidrag, som offentligt kloakerede ejendomme har betalt i henhold til Slagelse Kommunes betalingsvedtægter.

Slagelse Kommune har i øvrigt ikke handlet på en sådan måde, fx ved udførelse af vedligeholdelsesarbejder eller ledningsarbejder, at kommunen derved efter 1985 har overtaget ansvaret for det gamle anlæg i Kelstrup. De tilfælde, hvor Slagelse Kommune har ydet borgerne i Kelstrup gratis service ved at spule enkelte ledningsstrækninger, herunder stikledninger, fører ikke til, at Slagelse Kommune har overtaget ansvaret for anlægget. Spildevandsplanen efterlod ingen tvivl om, at anlægget var privat.

Rentepåstandene er baseret på den kommunale rentelov, L 939/1991.

Vedr. enkelte sagsøgte:

Ad sagsøgte 2 (Bildsøvej 81):

Det reducerede krav hænger sammen med, at der er modregnet et såkaldt "tillægsbidrag" for en 13 m² tilbygning på ejendommen i 1980, som blev opkrævet ved en fejl. Beløbet er indekseret.

Ad sagsøgte 3 (Bildsøvej 83):

Sagsøger finder det ikke godtgjort, at der tidligere skulle være betalt helt eller delvist tilslutningsbidrag vedr. denne ejendom.

Ad sagsøgte 4 og 5 (Bildsøvej 87 og 88):

Det reducerede krav skyldes, at disse to sagsøgte alene er pligtige at foretage tilslutning med hensyn til spildevand, men ikke med hensyn til regnvand.

I relation til sagsøgte 4 finder sagsøger det ikke godtgjort, at der i 1962 skulle være betalt noget tilslutningsbidrag.

Ad sagsøgte 8 (Bildsøvej 93):

Sagsøger finder ikke, at det pågældende ejendomsoplysningsskema fra 1984, dvs. perioden før den første spildevandsplan (1985), hvor fejltagelsen af anlæggets status blev rettet, kan berettiggende grundejer til en særstilling. Et eventuelt krav i anledning af fejltagelsen er under alle omstændigheder forældet.

Ad sagsøgte 12 (Bildsøvej 98):

Det reducerede krav skyldes, at der i 1963 er indbetalt kr. 300,-. Det indekserede beløb er trukket fra. Denne sagsøgte er alene pligtig at foretage tilslutning med hensyn til spildevand, ikke regnvand.

Ad sagsøgte 13 (Bildsøvej 100):

Det reducerede krav skyldes, at der i 1962 er indbetalt kr. 300,-. Det indekserede beløb er trukket fra.

Ad sagsøgte 14 (Bildsøvej 102):

Sagsøger anser et mellemværende fra 1999 for afsluttet ved indgåelse af frivilligt forlig og udbetaling af erstatning i 2000. Sagsøger havde ved en fejltagelse anført i ejendomsoplysningsskemaet, at ejendommen var tilsluttet offentlig kloak. Efter modtagelsen af denne erstatning må denne sagsøgte være stillet som de øvrige sagsøgte.

Ad sagsøgte 15 (Lyagervej 1):

Sagsøger finder det ikke godtgjort, at sagsøger i 1987 skulle have givet oplysning om, at denne ejendom var tilsluttet offentlig kloak.

Ad sagsøgte 18 (Krogen 1):

Det reducerede krav skyldes, at Slagelse Kommune har modregnet overskydende AM-bidrag stort kr. 2.923,-.

Ad sagsøgte 20:

Denne sagsøgte ejede ved sagens anlæg to ejendomme, Kildemarksvej 18 og 20. Nr. 20 er blevet solgt, og der er for denne ejendom betalt med forbehold.

Ad sagsøgte 24 (Kildemarksvej 29):

Sagsøger finder ikke, at denne ejendom har krav på dispensation fra kravet om, at såvel spildevand som regnvand tilsluttes det offentlige system. Det fulde beløb kræves derfor betalt.

Ad sagsøgte 25 (Kildemarksvej 31):

Sagsøger finder ikke, at korrespondance i 1993 i forbindelse med en uberettiget klage til Tilsynsrådet for Vestsjællands Amt fritager denne sagsøgte for at betale samme tilslutningsbidrag som de øvrige sagsøgte. Lovgivningen på tilslutningstidspunktet, ikke betalingsvedtægten i 1993, må være afgørende for betalingsforpligtelsen.

Sagsøgte har gjort gældende, at

Vedrørende alle sagsøgte:

De sagsøgte gør tre hovedanbringender gældende, som vedrører alle de sagsøgte, jf. nærmere nedenfor.

De sagsøgte gør gældende, at de tre hovedanbringender samlet og hver for sig bør føre til frifindelse af de sagsøgte.

1) Hovedanbringende vedrørende etablering af kloakanlægget i 1936

Det følger af § 2, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 716/2001 om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. med senere ændringer (herefter beta-

lingsloven), at der ikke kan opkræves tilslutningsbidrag fra en ejendom, der allerede er tilsluttet kommunalt kloakanlæg/spildevandsanlæg.

Det gøres overordnet gældende, at det oprindelige kloakanlæg i Kelstrup var et kommunalt kloakanlæg, og at Slagelse Kommune som følge heraf ikke er berettiget til at opkræve tilslutningsbidrag fra de sagsøgte i forbindelse med nykloakeringen i 2001-2002 i Kelstrup, jf. betalingslovens § 2, stk. 1.

Baggrunden for, at der blev etableret kloakanlæg i Kelstrup, var, at Stillinge Sogneråd ønskede en regulering og forlægning af kommunens bivej på strækningen gennem Kelstrup by. Stillinge Sogneråd havde behov for afdræning af vejen, hvilket må antages at være grunden til, at beboerne i Kelstrup den 21. oktober 1936 blev indbudt til forhandling med sognerådet om kloakering af Kelstrup.

Det gøres således gældende, at Stillinge Sogneråd var initiativtager til kloakanlæggets etablering, og at der bestod en kommunal interesse i kloakeringen i form af vejens afdræning.

Det fremgår af sognerådsprotokollen fra 21. oktober 1936, at sagen - efter at sognerådsformanden havde forelagt denne - blev drøftet, og at beboerne gav udtryk for, at man ønskede at søge kloakering gennemført. Det tyder heller ikke på, at det var beboerne, der tog initiativ til kloakeringen.

Det næste møde, der blev holdt mellem sognerådet og beboerne, blev suspenderet for, at sognerådet kunne tage stilling til sagen, jf. udtrykkeligt sognerådsprotokollen fra 11. november 1936. Da mødet blev genoptaget, redegjorde sognerådet for, hvad man havde vedtaget, herunder bl.a. udgiftsfordelingen mellem beboerne og sognerådet, og at tilslutning til kloakering fra andre beboere kun ville kunne foretages ved forhandling med sognerådet.

Det gøres gældende, at sognerådet således tillige var beslutningstager i forhold til, om kloakanlægget skulle gennemføres.

Det fremhæves, at der ikke på det sidstnævnte sognerådsmøde blev taget stilling til kloakanlæggets vedligeholdelse. Ej heller er der gjort en bemærkning om, at beboerne i Kelstrup skulle oprette et kloaklaug - i hvilken forbindelse det bemærkes, at der ikke har været noget kloaklaug i Kelstrup. Stillingtagen til sådanne forhold ville have været naturlig, hvis der havde været tale om et privat kloakanlæg.

Det gøres på baggrund heraf gældende, at det ud fra oplysningerne i sognerådsprotokollerne må lægges til grund, at det oprindelige kloakanlæg var kommunalt/offentligt.

For så vidt angår den dagældende lovgivning gøres det gældende, at det ikke af lov nr. 63/1880 om vands afledning og afbenyttelse - som ændret ved lov nr. 128/1907 - fremgår, hvad der forstås ved et offentligt/kommunalt kloakanlæg henholdsvis et privat kloakanlæg (vandafledningsanlæg). Endvidere er det uoplyst, om der - eventuelt efterfølgende - er afsagt vandsynsforretnings- eller landvæsenskommissionskendelse i forbindelse med kloakanlægget i Kelstrup. Det gøres følgelig gældende, at det ikke med sikkerhed kan fastslås efter hvilke regler, kloakanlægget i Kelstrup er blevet etableret.

Den senere vandløbslov - lov nr. 214/1949 - indeholder derimod en sondring mellem private og offentlige kloakanlæg, jf. lovens kapitel XI. Det fremgår af denne lovs § 70, stk. 3, at spildevandsanlæg inddeles i offentlige og private, og at der til offentlige spildevandsanlæg bl.a. henregnes "de ved denne lovs ikrafttræden bestående spildevandsanlæg, som er gennemført med en kommunal bestyrelse som rekvirent, jf. dog § 79". Det gøres gældende, at Stillinge Sogneråd som initiativ- og beslutningstager til kloakanlægget i Kelstrup må anses for at være "rekvirent" i 1949-lovens forstand.

Som følge af, at Stillinge Sogneråd anså kloakanlægget for offentligt, jf. nedenfor, gøres det gældende, at det må være op til Slagelse Kommune - som overtagende kommune i 1970 - at dokumentere, at anlægget retteligt blev etableret som et privat anlæg - i højere grad end det må være op til de sagsøgte at dokumentere, at anlægget retteligt blev etableret som et kommunalt anlæg.

2) Hovedanbringende vedrørende efterfølgende forhold

For så vidt angår omstændighederne efter etableringen, gøres det overordnet gældende, at Stillinge Sogneråd og Slagelse Kommune i realiteten har haft - eller påtaget sig - ansvaret for kloakanlæggets drift og vedligeholdelse, jf. miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 7, og at der således tillige af denne grund er tale om et kommunalt kloakanlæg med den konsekvens, at Slagelse Kommune ikke er berettiget til at opkræve tilslutningsbidrag fra de sagsøgte, jf. betalingslovens § 2, stk. 1.

Det gøres gældende, at kloakanlægget i hvert fald indtil Slagelse Kommunes spildevandsplanlægning i begyndelsen af 1980'erne også af Stillinge Sogneråd og Slagelse Kommune er blevet betragtet som et kommunalt kloakanlæg.

Det bemærkes herved, at Stillinge Sogneråd / Slagelse Kommune i tre tilfælde - i 1962, 1963 og 1980 - har opkrævet tilslutningsbidrag, dels fra to beboere (sagsøgte 12 og sagsøgte 2), dels fra Kelstrup Forsamlingshus (sagsøgte 13). Tilslutningsbidragene er blevet opkrævet uden, at der efterfølgende er sket tilbagebetaling fra kommunernes side.

Opkrævningerne af tilslutningsbidrag indicerer i høj grad, at de to kommuner har stået for - og drevet - kloakanlægget og anset dette for offentligt.

Henset til, at der blev etableret septiktank i 1962 på matros Kjeld A. Jørgensens ejendom (sagsøgte 4), må det endvidere antages, at Stillinge Sogneråd ligeledes har opkrævet tilslutningsbidrag vedrørende denne ejendom.

Trods den omfangsrige forberedelse af sagen kan det konstateres, at der i perioden 1936-1980 ikke foreligger nogle eksempler på, at Stillinge Sogneråd / Slagelse Kommune har behandlet kloakanlægget som privat, men alene på, at kommunerne har behandlet anlægget som offentligt, herunder i dets indledende spildevandsplanlægning.

Herudover bemærkes, at beboerne i Kelstrup ikke gennem årene har vedligeholdt kloakanlægget. Når der har været problemer, har beboerne kontaktet kommunen, hvorefter problemerne er blevet løst af kommunen uden efterfølgende opkrævning af betaling herfor hos beboerne. Det forhold, at der ikke er oprettet noget kloaklag i Kelstrup, støtter det synspunkt, at kloakanlægget ikke er blevet vedligeholdt og drevet af beboerne i Kelstrup.

Det må lægges til grund, at Slagelse Kommune i 1970 overtog kloakanlægget fra Stillinge Sogneråd i forvisning om, at anlægget var offentligt, jf. tillige kommunens tidligere afledningsleders udtalelse fra 1980 om, at anlægget var offentligt (bilag T, side 8). Det forhold, at ingeniørfirmaet H. Jul Fjerring i 1977 opregnede kloakanlægget i Kelstrup som kommunalt, taler også for, at kommunen overtog kloakanlægget i Kelstrup som et kommunalt anlæg.

Det fremgår ikke klart, hvilket grundlag Slagelse Kommune havde for sit "kursskifte" i begyndelse af 1980'erne, hvor kommunen ændrede opfattelse af anlæggets status.

Selv efter kursskiftet har Slagelse Kommune imidlertid i flere tilfælde behandlet kloakanlægget som kommunalt og efterfølgende søgt at korrigere herfor.

Derudover har Slagelse Kommune og dets rådgivere i de seneste 5 år haft skiftende opfattelser af anlæggets status, herunder periodeafgrænsningen af, hvornår kommunen anså anlægget for privat henholdsvis kommunalt.

3) Hovedanbringende vedrørende Slagelse Kommunes "kursskifte"

For det tilfælde, at der gives sagsøger medhold i dennes synspunkter vedrørende kloakanlæggets etablering og de efterfølgende omstændigheder, gøres det gældende, at Slagelse Kommune ikke forholdt sig korrekt og adækvat, da det - som anført af sagsøger - gik op for kommunen i begyndelsen af 1980'erne, at kloakanlægget var privat.

Uanset om Slagelse Kommune fejlagtigt anså kloakanlægget for kommunalt, burde kommunen således klart - og inden for rimelig tid - have gjort beboerne opmærksomme herpå og om baggrunden herfor. Det gøres gældende, at det burde være sket ved særskilte henvendelser til hver enkelt sagsøgte.

Dette er imidlertid ikke sket inden for rimelig tid, hvorfor sagsøger nu, omtrent 20 år efter, har forpasset muligheden herfor og dermed tillige muligheden for at opkræve tilslutningsbidrag.

De af kommunen foretagne tiltag i form af oplysning gennem spildevandsplaner, avisannoncer m.v. er ikke tilstrækkelige til at rette op herpå.

Det gøres gældende, at de sagsøgte har en berettiget forventning om, at kloakanlægget må betragtes som kommunalt.

Vedrørende enkelte af de sagsøgte:

Uafhængigt af de tre hovedanbringender ovenfor gøres det for enkelte af de sagsøgte gældende, at de under alle omstændigheder må frifindes, jf. nedenfor.

Ad sagsøgte 2 (Niels Christian og Hanne Tew, Bildsøvej 81), sagsøgte 4 (Carsten og Susanne Berg, Bildsøvej 87), sagsøgte 12 (Jørgen Frandsen, Bildsøvej 98) og sagsøgte 13 (Kelstrup Forsamlingshus, Bildsøvej 100)

Det gøres gældende, at der for ejendommene ejet af disse sagsøgte allerede helt eller delvist er blevet betalt tilslutningsbidrag.

Det gøres derfor gældende, at Slagelse Kommune - uanset om opkrævningerne måtte bero på en fejl - ikke på nuværende tidspunkt kan opkræve fornyet tilslutningsbidrag fra disse sagsøgte, idet Slagelse Kommune må være nærmest til at bære konsekvenserne af egne fejl.

Der er ikke hjemmel i betalingsloven til at opkræve tilslutningsbidrag fra disse sagsøgte, jf. udtrykkeligt lovens § 2, stk. 1.

Ad sagsøgte 8 (Ib Andreassen, Bildsøvej 93)

Det gøres gældende, at Slagelse Kommune ikke er berettiget til at kræve tilslutningsbidrag fra sagsøgte 8, idet kommunen tidligere har afgivet ejendomsoplysninger for ejendommen med oplysning om, at kloakanlægget var offentligt, og idet der for denne ejendom foreligger oplysninger om, at der i begyndelsen af 1980'erne er blevet indbetalt restkloakgæld.

Ad sagsøgte 14 (Annett og Thomas Andersen, Bildsøvej 102)

Det gøres gældende, at Slagelse Kommune - som følge af den af Slagelse Kommune givne oplysning i ejendomsoplysningsskemaet om, at ejendommen Bildsøvej 102 var tilsluttet offentlig kloak - ikke er berettiget til at opkræve tilslutningsbidrag fra sagsøgte 14.

Det gøres endvidere gældende, at Slagelse Kommune burde have oplyst sagsøgte 14 om kommunens kloakeringsplaner for Kelstrup i forbindelse med parternes indgåelse af forlig. Da det ikke er sket, gøres det gældende, at det indgående forlig er ugyldigt og således ikke bindende for sagsøgte 14.

Ad sagsøgte 25 (Charlotte Lysdal, Kildemarksvej 31)

Det gøres gældende, at Slagelse Kommune i forbindelse med klagesagen for Tilsynsrådet for Vestsjællands Amt i 1993 har afgivet et bindende tilsagn over for denne sagsøgte om, at tilslutningsbidraget ville udgøre 0 kr., hvorfor det gøres gældende, at kommunen ikke er berettiget til at kræve tilslutningsbidrag fra sagsøgte 25.

Vedrørende forrentning:

I stævningen har sagsøger nedlagt principal påstand om forrentning på 1% pr. påbegyndt måned. Da der ikke stod andet, har de sagsøgte lagt til grund, at sagsøger havde valgt kun at kræve renter fra sagens anlæg, jf. tillige de subsidiære påstande.

Først i sagsøgers påstandsdokument nedlægger sagsøger påstand om forrentning på 1% pr. påbegyndt måned efter forfaldsdato den 29. december 2003. Når tillige henses til formuleringen af den tilsendte faktura (sagens bilag 34), gøres det gældende, at de sagsøgte har en berettiget forventning om, at sagsøger havde truffet et valg om alene at ville kræve den høje forrentning fra sagens anlæg.

Hvis der gives sagsøger medhold i denne sag, gøres det således gældende, at sagsøgers krav alene kan kræves forrentet fra sagens anlæg.

Retten begrundelse og afgørelse

Efter tilførslerne til protokollen for Stillinge Sogneråd fra den 21. oktober 1936, hvorefter interesserede beboere i Kelstrup var indbudt til forhandling om "Projekt, Planer og Overslag over Kloakering af Kelstrup by", - ekstraktens side 83 -, og fra den 11. november 1936, hvoraf fremgår at mødet med de interesserede lodsejere blev suspenderet for at Sognerådet kunne tage stilling til sagen, hvorefter sognerådet tog stilling og "Mødet med beboerne blev derefter optaget paany, hvor der blev gjort rede for Sogneraadets vedtagelse, der tiltraadtes af de interesserede beboere" og bestemmelsen om at "Senere tilslutning til kloakering fra andre Beboere vil kun kunne foretages ved Forhandling med Sogneraadet" - ekstraktens side 85-86 - lægger retten til grund at initiativet til og beslutningen om kloakering blev truffet af Sognerådet. Da yderligere al korrespondance fra entreprenøren i forbindelse med etableringen blev stilet til sognerådet, lægger retten til grund at den kloakering, der oprindeligt blev foretaget, blev etableret som et offentligt anlæg. Under hensyn til, at der både i 1962 og 1963 er søgt om tilslutning og givet tilladelse mod erlæggelse af 300 kr. - ekstraktens side 93 og 95 og Jørgen Frandsens forklaring - og at ingen beboer har oplyst, at de ved henvendelse til kommunen om problemer med spildevandsafledningen, er blevet afvist med den begrundelse, at det var et privat anlæg, eller har modtaget regning for arbejde udført af kommunen, og at det ifølge forklaringer fra såvel kommunalt ansatte, som fra beboere må lægges til grund at kommunen i årenes løb har udført arbejde på alle dele af spildevandsafledningen i Kelstrup by, finder retten at måtte fastslå, at kloakeringen i Kelstrup som helhed var et offentligt anlæg, og at Slagelse Kommune derfor ikke er berettiget til at kræve tilslutningsafgift, hvorfor de sagsøgte frifindelsespåstand tages til følge.

Sagsgenstanden er ifølge opgørelsen i stævningen ansat til 1.087.592,50 kr. Under hensyn hertil og sagens omfang og antallet af sagsøgte fastsatte retten at sagsøger Slagelse Kommune skal betale sagsomkostninger til de sagsøgte, der ikke er momspligtige, til dækning af advokatbistand med 75.000 kr.

Thi kendes for ret:

De sagsøgte Vagn Nielsen, Niels Christian og Hanne Tew, Palle Kim Jensen, Carsten og Susanne Berg, Freddy Andersen, René Johansson, Karsten Andersen, Ib Andreasen, Brian og Tina Nielsen, Bente og Mogens Laursen, Svend Møller, Jørgen Frandsen, Lissi Jensen, Anett og Thomas Andersen, Anette Kaae og Kim Lindhardt Jensen, Finn Hangartner, Anna Margrethe Hansen, Erling Henriksen, Arne R. Andersen, Jens og Grethe Lundgård Nielsen, Jan Haakonsson, Hans Kurt Nielsen, Erling Larsen, Jørgen og Dorthe Simonsen, Charlotte Lysdahl, Rita Knudsen og Evald Jørgensen frifindes for Slagelse Kommunes krav under denne sag.

Inden 14 dage betaler sagsøger Slagelse Kommune i sagsomkostninger til de sagsøgte 75.000 kr.